

До

Инж. Тома Белев
Заместник министър на околната среда и водите и председател на НСБР

От

Иван Христов
Член на Националния съвет по биологично разнообразие

Становище

Относно: Заседание на Националния съвет по биологично разнообразие на 28.04.2022 г.

Уважаеми Инж. Белев,

На основание чл. 12, ал. 2 от Правилник за устройството и дейността на Националния съвет по биологичното разнообразие, изпращам писмено становище относно предмета на разглеждане на заседанието на НСБР насрочено за 28.04.2022 г.

1. Относно консервационните цели касаещи критерий „Структура и функция“, параметър „Гори във фаза на старост“ за горските типове природни местообитания.

А) Консервационните цели по отношение критерий „Структура и функция“, параметър „Гори във фаза на старост“, не са формулирани правилно. Като консервационни цели са посочени „обособяване на гори във фаза на старост“.

Консервационните цели по отношение критерий „Структура и функция“, параметър „Гори във фаза на старост“ за горските типове природни местообитания, са достигане на състояние, при което минимум 10% от площта на съответното природно местообитание притежава характеристиките на гора във фаза на старост.

Обособяването на гори във фаза на старост е първата, от комплекса консервационни мерки (а не цели), които следва да се приложат за изпълнение на консервационната цел - минимум 10% от площта на съответното природно местообитание да притежава характеристиките на гора във фаза на старост. Други консервационни мерки са правните режими за антропогенни намеси в обособените гори във фаза на старост, задължение за обособяване на нови площи гори във фаза на старост, когато незаконно или законно са провеждани сечи в тези гори и пр.

По изложените съображения, задълженията за обособяване на гори във фаза на старост до определен срок трябва да бъдат премахнати и да бъдат заменени с горепосочената консервационна цел. Отделен въпрос, е че сроковете за прилагане на консервационни мерки за всички защитени зони по Директива 92/43/ЕИО вече са изтекли и е недопустимо да се дават срокове от години за предприемане на необходимите мерки.

Б) За някои от горските типове природни местообитания за консервационна цел по отношение критерий „Структура и функция“, параметър „Гори във фаза на старост“ е посочено „Неприложимо“.

Няма научни аргументи за определени горски природни местообитания да не съществува цел касаеща горите във фаза на старост. Факта, че към настоящия момент нито една част от дадено природно местообитание не отговаря на критериите за гора във фаза на старост, не означава, че такава консервационна цел не трябва да съществува.

Коригирането на посочените слабости в консервационните цели касаещи горите във фаза на старост, ще даде възможност за прилагането на правилните консервационни мерки за изпълнение на тези цели, което от своя страна означава и обособяване и последваща защита на части от природните местообитания с потенциал за достигане на критерия за „Гора във фаза на старост“ съгласно легалната дефиниция в § 1, т. 43 от Допълнителни разпоредби на наредбата по чл.101, ал. 3 от Закона за горите (наредба за сечите в горите), а не само на онези части от местообитанията отговарящи на този критерий към настоящия момент.

2. Относно консервационните цели свързани с опазване на риби в защитени зони.

Предложението от ИБЕИ за специфична цел свързана с опазване на риби в някои защитени зони, е следното:

„Поддържане на 95 % от дължината на речните участъци с подходящи местообитания за вида да са с естествено структуриран субстрат.“

Предложението на WWF България изпратено в процедурата на обществени обсъждания на специфичните цели на 41 броя защитени зони, е следното:

„Поддържане на 95 % от площта на дъното на река Дунав, измерена при високо водно ниво, в целия речен участък, попадащ в защитената зона, включително ръкави и разклонения, да е с естествено структуриран субстрат, като под естествено структуриран субстрат се разбира естествен дънен субстрат, чието присъствие, разпределение, структура и баланс са породени единствено от естествените хидро-морфологични процеси. Поддържане естествен баланс на седиментите в 100% от площта на дъното на река Дунав, измерена при високо водно ниво в целия речен участък, попадащ в защитената зона.“

Отговорът на ИБЕИ по предложението на WWF е следният:

Естествената структурата на субстрата се основава на естествения баланс на седиментите. Те са взаимно-свързани понятия, независимо от тяхното общо състояние

и тенденции. Отмиване или затлачване вследствие наличие на антропогенен натиск се отразява и на двата съответни параметъра. Поради тази причина, не смятаме за необходимо да включим нова, отделна цел по отношение на баланса на седиментите.

В светлината на изложеното, е необходимо да се направи следното пояснение, което следва да бъде обмислено внимателно от членовете на НСБР:

Практическата разлика при използването на понятието „естествена структура на субстрата“ и „естествен баланс на седиментите“, е че при драгиране за подобряване на навигацията, драгираният седимент не се изважда от реката, а се депонира обратно в реката, нагоре или надолу по течението, по този начин естественият баланс на седиментите не се нарушава – няма изземване на седименти. По тази причина интервенцията е с временен ефект и естествената структура на седиментите бързо се възстановява. По тази причина от WWF не възразяваме за предложението за запазване на естествената структура на субстрата в 95% от дължината на речното течение с местообитание на вида.

При драгирането за добив на инертни материали за стопански цели от коритото на река Дунав, освен нарушаване на естествената структура на субстрата има и изземване и извеждане на материал извън речното корито, което нарушава естественият баланс на седиментите. Тази интервенция е с дългосрочен ефект, защото естественият баланс на седиментите е нарушен и няма как да се възстанови, това води до засилване на ерозията по речния бряг и вдълбаване на речното легло. По тази причина от WWF предлагаме отделна цел по баланса на седиментите, а именно 100% от речното течение да бъде с естествен баланс на седиментите и да не се позволява изземване на седименти.

Оставянето на специфичната цел с настоящата формулировка ще позволи добива на инертни материали от река Дунав за стопански цели в 5% от дължината на речното течение за съответната НАТУРА 2000 зона, което смятаме за недопустимо.

С уважение,

4/21/2022

X

Иван Христов

Подписано от: Ivan Marianov Hristov

Иван Христов